

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/89/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818200348
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5818200348.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu - X. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, v zastúpení právne - JUDr. Slavomír Bachytec, advokát, so sídlom advokátskej kancelárie V. XXX, proti žalovanému - Q. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, v zastúpení právne - JUDr. Peter Vevurka, advokát, Q. XXX, K., o vydanie bezdôvodného obohatenia, na základe odvolania žalobcu voči rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 4C/5/2018-61, zo dňa 29. októbra 2019, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.
Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej „okresný súd“) zamietol žalobu, ktorou sa dňa 19.02.2018 domáhal žalobca voči žalovanému zaplata sumy 520,- eur spolu s 5%-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 260,- eur od 20. februára 2017 a zo sumy 260 eur od 20.2.2018 do zaplata, titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

2. Vykonaným dokazovaním okresný súd mal za preukázané, že žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti EKN parc.č. 8412/1 o výmere 707 m² vedenej na LV č. XXXX v k.ú. V. a žalovaný je vlastníkom budovy súp.č. XXX postavenej na parcele č. 946/48, vedenej na LV č. XXXX v k.ú. V. - ide o časť pozemku parc. EKN č. 8412/1 o výmere 75 m², táto skutočnosť je potvrdená aj geometrickým plánom č. 26/2017 Ing. X. J. zo dňa 01.08.2017. Žiadnym relevantným dôkazom žalobca ale nepreukázal žalobné tvrdenie, že žalovaný užíva aj jeho parcelu č. 946/47. V súdnej veci okresný súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného nejde o bezdôvodné obohacovanie sa na úkor žalobcu nakoľko žalovaný na základe vyjadrenia žalobcu uhradil nájomné za rok 2017 vo výške 72,30 eur a nájomné za rok 2018 vo výške 86,78 eur, teda vo výške stanovenej aj na základe znaleckého posudku č. 211/2017 Ing. Eduarda Dedinského. S poukazom na tieto skutočnosti súd vyhodnotil žalobu za nedôvodnú a následne ju zamietol v celom rozsahu.

3. Podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému /v spore úspešnému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý v spore úspešný nebol. Dodal zároveň, že o výške náhrady trov rozhodne postupom podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

4. Voči rozsudku sa odvolal v zákonnej lehote žalobca. V úvode odvolania zdôraznil, že podľa vymedzenia žalobného nároku sa domáhal voči žalovanému uloženia povinnosti zaplatiť sumu 520,- eur spolu s 5%-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 260,- eur od 20.02.2017 a zo sumy 260 eur od 20.2.2018 do zaplata titulom bezdôvodného užívania pozemku. V konaní bolo nesporné, že on je

výlučným vlastníkom pozemku parc. KNE č. 8412/1 - druh pozemku lesné pozemky o výmere 702 m², zapísaného na LV č. XXXX v k.ú. V. titulom kúpnej zmluvy, ktorej vklad pod č. V 44/2016 bol povolený dňa 19.02.2016. Žalovaný je vlastníkom stavby č. XXX postavenej na pozemku CKN č. 846/9, v k.ú. V., v časti zobrazenej na geometrickom pláne Ing. X. J. č. 26/2017 zo dňa 01.08.2017 ako diely 1 a 2 o výmere 289 m² vytvorených z pozemku parc. reg. KNE č. 8412/1.

5. Od žalovaného požadoval zaplatenie bezdôvodného obohatenia už v dobe pred začatím sporového konania za presne špecifikované obdobie, žalovaný si ale sám určil cenu nájmu pozemku, aj rozsah užívanej plochy, výlučne na jeho pokyn bol vypracovaný geometrický plán (bez vedomia vlastníkov pozemku) a znalecký posudok, tieto listiny boli predložené aj súdu. Hoci od roku 2016 žalovaný prevádzkuje v budove určenej pre hospodárske zvieratá kovovýrobu, až po jeho/žalobcu výzve z roku 2017 sa snažil usporiadať vlastnícke vzťahy pod budovou a jej okolím tak, že odkúpil časť pozemkov, napr. KNC parc.č. 946/57 a KNC parc.č. 946/58. Dokonca bolo preukázané, že uhrádza iným vlastníkom pozemkov sumu 2 eur podľa výmery stanovenej vyhotoveným geometrickým plánom, tieto listiny napriek tomu, že s nimi bol oboznámený, neboli uvedené medzi dôkazmi ani v odôvodnení rozsudku.

6. Odvolateľ tvrdí, že žalovaný užíva pozemky v jeho vlastníctve vo väčšom rozsahu ako 75 m² bez uzatvorenia nájomnej zmluvy, napr. na novovytvorenej časti KNC parc.č. 946/47 má osadené prenosné železné sklady o rozmere približne 15,15 m čo i sám priznal. Do týchto skladov je prístup výlučne po KNC parc.č. 946/47, kde iným spôsobom sa do skladu nemá možnosť dostať. Žalovaný svojím konaním nepopieral užívanie spornej parcely, len jej rozsah (minimálny rozsah užívania bol určený samotným žalovaným), z tohto dôvodu on/odvolateľ nemal v tomto smere dôkaznú povinnosť. Podľa jeho názoru bolo povinnosťou žalovaného preukázať, že pozemok neužíva. Tvrdenie žalovaného, že plánoval rozšíriť prevádzku, čo však následne neučinil, označuje žalobca za nepravdivé. Obdobne za nepravdivé hodnotí tvrdenie žalovaného v obrane, že pozemok užívajú aj iné subjekty. Časť pozemku určenú jeho geometrickým plánom užíval výlučne on a zvyšok pozemku, ktorá ostala z „E“ pôvodnej parcely užíval ešte jeden subjekt, ktorý však na to mal súhlas do času, pokiaľ tam nebude zrealizovaná vlastná stavba slúžiaca na podnikanie. Vlastník susedného pozemku KN „E“ 8411/1 aj užívateľ senníka toto rešpektujú. Podľa názoru odvolateľa okresný súd nesprávne vyhodnotil aj úhradu sumy 159,16 eur, keďže táto bola zaplatená až po podaní žaloby, avšak z predloženého dokladu bol problém stotožniť platcu. Osoba, ktorá platila za pozemok bola stotožnená až na pojednávaní. Žalovaný má syna s rovnakým menom a priezviskom, s rovnakým bydliskom a dokonca mal živnosť a tiež neoprávnené prechádza cez pozemok. Poznámky žalovaného boli k podaciemu lístku doložené až na pojednávaní a suma 159,16 eur bola uhradená viac ako rok po podaní žaloby. Odvolateľ sa opiera aj o právne závery uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8 Cdo/186/2018 zo dňa 17. júna 2019 nimi konštatované, že „ v prípade užívania cudzieho pozemku bez právneho titulu umiestnením stavby na ňom je pasívne vecne legitimovaný skutočný vlastník stavby na cudzom pozemku, kedy k jeho obohateniu dochádza už zo samotného titulu vlastníckeho práva, ktoré zakladá jeho oprávnenie užívať stavbu. Povinnosť poskytovať náhradu vlastníkovi pozemku na ktorom stojí stavba, stíha vlastníka stavby bez ohľadu na to, akým spôsobom realizuje svoje vlastnícke právo. Z rovnakých dôvodov nie je podstatné ani to, či príp. komu prináša užívanie stavby zisk.“ Žalobca trvá na tom, že on preukázal dostatočným spôsobom užívanie cudzej veci bez platnej nájomnej zmluvy a obohatenie žalovaného práve v tom, že vykonával právo nájmu k cudzej veci. Povinnosťou žalovaného je vydať bezdôvodné obohatenie vo forme peňažnej náhrady, ktorá zodpovedá peňažnému oceneniu získaného obohatenia. Hodnota nájmu a rozsah užívania bol stanovený samotným žalovaným bez predchádzajúcej konzultácie s ním/ žalobcom. Výška nájmu pri prípadnej porovnávacej metóde bola nesporne vyššia, čo podložili nielen vyjadrením realitnej kancelárie, ale aj skutočnosťou, že samotný žalovaný uhradil iným vlastníkom dvojnásobnú cenu za rovnaké pozemky. V súhrne uvádzaných súvislostí sa domáha zmeny rozsudku, v rámci nej žiada žalobe vyhovieť alternatívne navrhuje rozsudok prvostupňového súdu zrušiť a vrátiť mu vec na nové konanie a rozhodnutie.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhuje potvrdenie rozsudku z dôvodu vecnej správnosti, žiada priznať právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Zdôrazňuje návrhový charakter konania ovládaný procesnými stranami, podľa jeho názoru žalobca mal povinnosť už v podanej žalobe svoj žalobný návrh riadne a vyčerpávajúco zdôvodniť, podložiť dôkazmi o ktoré svoj nárok opiera. Súd pri rozhodovaní veci musel vychádzať len z dôkazov, ktoré strany vo veci navrhli. Žalobca na podporu svojich tvrdení žiadne dôkazy k žalobe nepripojil, neuviedol ani len obdobie za ktoré žiada vydať bezdôvodné obohatenie za užívanie pozemku na ktorom je postavená stavba vo vlastníctve

jeho/žalovaného, neuviedol cenu a ani nepreukázal výmeru plochy ktorú stavba zaberá. Pripomína, že žalobca už v žalobe súhlasil s výškou náhrady v sume 1,157 eur za m² v zmysle znaleckého posudku. Geometrický plán č. 26/2017 predložil on, žalovaný. Aj zo spisu je zrejmé, že už pred podaním žaloby sa pokúšal dohodnúť so žalobcom na kúpe spornej časti pozemku podľa GP 26/2017, ktorý si na tento účel nechal vyhotoviť. Z predmetného geometrického plánu vyplýva, že budova súp.č. XXX na parcele č. 946/9, evidovaná na LV č. XXXX v k.ú. V. zaberá z pozemku žalobcu výmeru 75 m², ktorá zodpovedá podľa GP č. 26/2017 novovytvorenej KNC parc.č. 946/48. Náhrada za bezdôvodné užívanie nie je nájomné. Po tom ako sa neúspešne pokúsil so žalobcom dohodnúť na predaji, resp. uzatvorení nájomnej zmluvy, dobrovoľne poukázal sumu 159,08 eur (1,157 eur/m²) za rok 2017 a 2018 ako náhradu za užívanie časti pozemku KNE parc.č. 8412/1 a to tej, ktorej zodpovedá novovytvorená KNC parc.č. 946/48 o výmere 75 m². Náhradu za užívanie ako obvyklý nájom stanovil na základe znaleckého posudku č. 21/2017, ktorý si tiež dal na tento účel usporiadania pozemkov pod stavbou vyhotoviť. Tvrdenia žalobcu o údajnom užívaní aj KNC parc.č. 946/47 ním/ žalovaným nemá oporu v dokazovaní. V tomto smere žalovaný neunesol dôkazné bremeno. Za správny hodnotí postup súdu, keď zamietol návrh žalobcu na vykonanie dôkazu - spis Obce V. o žiadosti žalobcu na zmenu užívania stavby, keďže tento dôkaz je bez vzťahu k predmetu konania. Napokon okresný súd vecne správne rozhodol aj o náhrade trov konania účastníkov.

8. V následnej písomnej reakcii žalobca zotrúva na podanom odvolaní a na svojom odvolacom návrhu. Tvrdí, že on riadne a včas vymedzil predmet sporu, výšku náhrady aj čas za ktorý si túto náhradu voči žalovanému uplatňuje. Medzi nimi bola dlhodobá komunikácia sledujúca snahu vysporiadať sa mimosúdnou dohodou. Žalovaný spočiatku nespochybňoval užívanie pozemku, on/ žalobca skutočne žiadal náhradu podľa geometrického plánu vypracovaného žalovaným, kde rovnako v rámci mimosúdného konania by akceptoval výšku stanovenú znaleckým posudkom. K konaní pred súdom ale žalovaný zmenil štýl procesnej obrany, napriek tomu, že on trval na doplnení dokazovania, jeho návrh súd odmietol vykonať, napr. nevykonal dokazovanie ani výsluchom zamestnancov žalovaného, kde návrh na tento výsluch bol už v pôvodných vyjadreniach adresovaných súdu. Napokon predkladá aj rozhodnutie vydané Slovenskou stavebnou inšpekciou zo dňa 19.02.2020, teda už v čase po vydaní prvostupňového rozsudku, z uvedeného dôkazu je zrejmé, že žalovaný užíval v spornom období stavbu ovčína č. XXX v rozpore so zákonom a užíva ju aj ku dňu vydania tohto rozhodnutia. Tvrdenie žalovaného o tom, že upustil od plánovaného rozšírenia a pozemok neužíva nie je pravdivé.

9. Žalovaný vo vyjadrení k predchádzajúcemu podaniu žalobcu prezentuje svoj nesúhlas s odvolaním a zotrúva na svojom stanovisku, ktoré uviedol v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu. Upriamuje pozornosť na to, že podľa žaloby predmetom sporu je náhrada za bezdôvodné užívanie pozemku pod stavbou, nie je predmetom sporu stavba súp.č. XXX ani spôsob jej užívania. Ako už uviedol v priebehu sporu - nepopiera, že časť pozemku žalobcu sa nachádza pod stavbou tak ako to vyplýva aj z geometrického plánu č. 26/2017 a označenej časti pozemku žalobcu zodpovedá novovytvorená KNC parc.č. 946/48 o výmere 75 m². O svojom záujme mimosúadne sa vysporiadať so žalobcom predložil i dôkaz. Žalobca súhlasil aj s výškou náhrady za bezdôvodné obohatenie, tak ako bolo určené v znaleckom posudku, nepreukázal ale, že by on/žalovaný užíval aj pozemok KNC parc.č. 946/47, navyše on tvrdenie žalobcu o užívaní aj tejto časti pozemku popiera. Žalobcom pripojené rozhodnutie SSI Inšpektorát Žilina zo dňa 19.02.2020 sa týka užívania stavby a nie pozemku, preto tento dôkaz považuje za irelevantný čo do predmetu konania. Žalobcom navrhnutý dôkaz, aby si súd vyžiadal spis Obce V. o žiadosti na zmenu účelu užívania stavby súd prvého stupňa správne zamietol, pretože tento dôkaz nemá k predmetu konania žiadny vzťah.

10. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote na to oprávnená strana sporu proti rozsudku, ktorému je odvolanie prípustné, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v sporovej veci, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, postupujúc podľa § 378 ods. 1 CSP v aplikácii s § 219 ods. 3 CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že časť žalobou uplatneného nároku žalovaný žalobcovi zaplatil a dôvodnosť nároku na zaplatenie žalovanej sumy vo zvyšnej časti žalobca nepreukázal, preto okresný súd správne žalobu žalobcu zamietol.

11. V súdnej veci žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 520,- eur s 5%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 260,- eur od 20.02.2017 a zo sumy 260,- eur od 20.02.2018 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Uvedené peňažné plnenie požaduje voči žalovanému

titulom vydania bezdôvodného obohatenia tvrdiac, že žalovaný užíva nehnuteľnosti v jeho vlastníctve bez nájomnej či inej zmluvy, bez toho, aby sa jeho majetok zmenšil o prostriedky vynaložené v súvislosti s právnym vzťahom zakladajúcim užívať dom alebo pozemok. Užívaním jeho veci sa žalovaný na jeho úkor obohatil preto je jeho povinnosťou bezdôvodné obohatenie vydať. Žiada od žalovaného uhradenie ceny stanovenej v znaleckom posudku Ing. Dedinského zo dňa 11.10.2017 a to 260,- eur za rok, t.j. 21,66 eur mesačne.

12. Na základe vykonaného dokazovania nesporne bolo preukázané, že žalobca je výlučným vlastníkom pozemku parc. registra č. KNE 8412/1, druh - lesné pozemky o výmere 702 m², zapísané na LV č. XXXX v k.ú. V., obec V. a vlastníkom stavby súp. č. XXX, postavenej na pozemku CKN č. 946/9 v k.ú. V. je žalovaný.

13. V súdnej veci žalovaný svoje tvrdenie produkované v rámci obrany, že parcelu CKN č. 946/48 - ide o odčlenenú časť z parc. EKN 8412/1 podľa GP (vo vlastníctve žalobcu) užíva v rozsahu 75 m² a za jej užívanie už zaplatil za obdobie od 20.2.2017 do konca roku náhradu v sume 72,30 eur a za rok 2018 v sume 86,78 eur, teda celkom sumu 159,08 eur, teda že zaplatí časť žalovanej sumy, podložil aj dôkazmi. Odvolací súd nesúhlasil so žalobcom, že náhrada by mala byť žalovaným zaplatená za túto časť užívanej plochy vo vyššej výške, preukázateľne totiž žalovaný náhradu žalobcovi zaplatil v takej výške v akej to od neho žalobca požadoval, teda vo výške určenej v znaleckom posudku Ing. Eugena Dedinského č. 211/2017 (dal vypracovať žalovaný a predložil pre účely súdneho konania), navyše žalobca potvrdil, že on v štádiu vedenia predsporových rokovaní s určenou výškou náhrady v uvádzanom znaleckom posudku aj súhlasil.

14. Tvrdenie žalobcu, že žalovaný užíva pozemok v jeho vlastníctve nad rámec 75 m², teda i pozemok parc. č. KNC 946/47 - ide o geometrickým plánom č. 26/2017 odčlenenú časť z parc. reg. EKN 8412/1 a z tohto dôvodu by mu mala patriť náhrada aj za túto časť, - zostalo iba v rovine nepreukázaných tvrdení. Nie je možné opomenúť, že v súdnej veci ide o sporovú vec, v takomto type sporu strany zaťažuje nielen povinnosť tvrdiť ale aj povinnosť dôkazná (na svoje tvrdenie navrhnuť dôkazy) a následne je nutné uniesť dôkazné bremeno. Žalobca v danom smere produkoval iba všeobecné tvrdenia, dôkazy, ktoré označil buď nebolo možné vykonať pre nejasnosť, nekonkrétne špecifikovanie, alebo tie ktoré označil bezprostrednú súvislosť s jeho nárokom riešeným v tomto súdnom spore nemali. Pokiaľ odvolateľ argumentoval, že navrhol vykonať dokazovanie výsluchom zamestnancov žalovaného, neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že žalobca navrhol výsluch všetkých zamestnancov žalovaného - týchto / ako svedkov žalobca konkrétne súdu neoznačil, pre nejasnosť, neurčitosť tento jeho dôkazný návrh nebolo možné, aby súd vykonal. Pokiaľ by mal žalovaný užívať túto tvrdenú časť pozemku žalobcu (KNC č. 946/47) napr. na vstup a výstup z budovy, len samotné situovanie pozemkov, samotné situovanie stavby ešte neosvedčuje ani nepreukazuje, že iba a výlučne žalovaný využíva žalobcom tvrdený rozsah pozemku ku svojej stavbe. Navyše, zo skutkového vymedzenia žaloby okolnosti vstupu, výstupu, užívania pozemkov, ktoré konkrétne, na aké konkrétne samoobslužné činnosti, - ani nevyplývajú.

15. Pri rozhodovaní o náhrade trov prvoinštančného konania postup okresného súdu podľa zásady úspechu/neúspechu strán v spore malo svoje opodstatnenie a procesnoprávny rozmer v aplikovanom ust. § 255 ods. 1 CSP. Možno dať za pravdu žalobcovi, že až po podaní žaloby a v priebehu sporu došlo k peňažnej úhrade v sume 159,08 eur (ide o časť žalovanej istiny) t.j. k vydaniu bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku žalovaného (KNC č. 946/48) v roku 2017, 2018, avšak podľa názoru odvolacieho súdu je nutné zohľadniť, že medzi stranami sporu v dobe pred podaním žaloby prebiehala intenzívna mimosúdna komunikácia, žalovaný sa usiloval o dosiahnutie dohody so žalobcom, navrhoval viaceré formy, či už odkúpenie, príp. uzatvorenie nájomnej zmluvy, avšak prístupný k takémuto riešeniu žalobca nebol. Za účelom mimosúdneho riešenia právnych vzťahov žalovaný dal vypracovať aj znalecký posudok, v ňom bola stanovená nielen znalecká cena za časť pozemku pre prípad kúpy, ale bola určená aj výška nájmu za prenajatú plochu a napokon sa preukázalo, že samotný žalovaný v prospech žalobcu v priebehu sporu plnil tak ako to aj pôvodne mienil v štádiu ešte pred podaním žaloby a s plnením v takejto výške aj žalobca súhlasil. Žiada sa dodať, že napriek úhrade sumy 159,09 eur žalobca nepristúpil v tejto časti ani k čiastočnému späťvzatiu žaloby so žiadosťou o čiastočné zastavenie konania, naďalej zotrval na celom žalobnom nároku a na nezmenenom finančnom plnení voči žalovanému. Za tejto situácie potom rozhodovanie súdu o náhrade trov prvoinštančného konania

zásadou úspechu/neúspechu strán v spore aplikáciou ust. § 255 ods. 1 CSP, na tomto základe priznanie náhrady trov žalovanému - úspešnému v spore voči žalobcovi - neúspešnému malo svoje opodstatnenie.

16. V odvolacom konaní žalobca úspešný nebol, z tohto dôvodu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania strane žalovanej/ v odvolacom konaní úspešnej. Trovy odvolacieho konania ktoré žalovanému vznikli si aj uplatnil a žiadal priznať. Odvolací súd postupujúc následne podľa § 396 ods. 1 CSP v aplikácii s ust. § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Poznamenáva, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne postupom podľa § 262 ods. 2 CSP okresný súd.

17. V súhrne konštatovaných dôvodov nebolo možné odvolaniu žalobcu vyhovieť.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.